

Betänkandet (SOU 2021:57) ”Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer” (Fi2021/02516)

TU – Medier i Sverige (Tidningsutgivarna) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får anföra följande. TU begränsar sitt yttrande till förslagen om sekretess i avsnitten 9.13 och 16.10.4.

Sammanfattning

I betänkandet föreslås flera nya paragrafer i offentlighets- och sekretesslagen (22 kap 1a – 1c §§ och 6 §). TU kan ha förståelse för det sekretessbehov som finns, men avstyrker förslagen och förordar att bestämmelserna i 22 kap 1a – 1c §§ utformas med ett rakt skaderekvisit och att den kvalificerade tystnadsplikten enligt 22 kap. 6 § inte ska omfatta 1c § och ha företräde framför meddelarfriheten.

22 kap. 1a – 1b §§)

I betänkandet föreslås att sekretess ska gälla i ärende om tilldelning av s k samordningsnummer till personer som omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m fl för uppgift som har lämnats av Migrationsverket om en enskilds personliga förhållanden (1a §).

Det föreslås vidare att sekretess ska gälla för uppgift om grunden för tilldelning av ett samordningsnummer (1b §).

I bägge fallen föreslås sekretessen gälla med ett omvänt skaderekvisit, d v s med en presumtion för sekretess.

Ett omvänt skaderekvisit innebär, enligt TU:s erfarenhet, i praktiken oftast en absolut sekretess och att någon reell sekretessprövning inte kommer att ske. Det måste därför tillgripas med stor försiktighet.

Enligt TU:s mening kan ett behov av sekretesskydd finnas i bägge dessa fall, men det bör vara tillräckligt att skaderekvisitet är rakt, d v s att sekretess ska gälla ”om det kan antas” att skada uppstår. TU noterar här,

särskilt när det gäller förslaget i 1b §), att utredningen själv anger att *”ett stärkt sekretesskydd inte nödvändigtvis behövs”* (s 580).

TU tillstyrker dock förslaget (1a §) om att den föreslagna sekretessen inte ska omfatta uppgifter om namn, födelsetid, kön och om identitetsuppgifterna styrkts.

22 kap. 1c §) och 6 §

I betänkandet föreslås att absolut sekretess ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i verksamhet som avser förande av eller uttag ur analys- och urvalsdatan enligt lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet.

TU noterar här, i likhet med utredningen, att i folkbokföringsverksamheten gäller enligt 22 kap. 1 § OSL sekretess endast för uppgift om en enskilds personliga förhållanden ”om det av särskild anledning” kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Utredningen anger dock i fråga om analys- och urvalsdatan (s 349) att *”Även om varje enskild uppgift i sig inte är särskilt integritetskänslig innebär emellertid den samlade bild som vid en sambearbetning kan fås av uppgifterna ett betydande integritetsintrång.”*

Även här har TU förståelse för att ett sekretessbehov kan finnas, men kan inte dela bedömningen att det skulle motivera en absolut sekretess. TU förordar därför även här att bestämmelsen utformas med ett rakt skaderekvisit.

Av det ovan sagda följer att TU inte heller anser att den kvalificerade tystnadsplikten enligt 22 kap. 6 § ska omfatta 1c § och ha företräde framför meddelarfriheten utan avstyrker förslaget.

Stockholm 2021-10-14

TU – Medier i Sverige

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
Jurist